

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Γνώμη επί του Προσχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026

Οκτώβριος 2025

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αμερικής 11 Αθήνα 106 72, Ελλάδα

Τηλ.: +30 211 1039600

www.hfisc.gr, e-mail: hfisc@hfisc.gr

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2025

Γνώμη επί του Προσχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ), ως ανεξάρτητος δημοσιονομικός φορέας σύμφωνα με τον Ν.4270/2014, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.5217/2025 και ισχύει, αξιολογεί τις μακροοικονομικές και τις δημοσιονομικές προβλέψεις, στις οποίες στηρίζεται το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 (ΠΚΠ 2026), και διαπιστώνει τη συμμόρφωση με τους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.^{1,2}

Η παρούσα αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη:

- (α) Το μακροοικονομικό και δημοσιονομικό σενάριο, όπως διαβιβάστηκε στο ΕΔΣ από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ), στις 17 και 30 Σεπτεμβρίου 2025, αντίστοιχα, και τον τεχνικό διάλογο μεταξύ εμπειρογνομόνων του ΥΠΕΘΟ και του ΕΔΣ.
- (β) Τα πιο πρόσφατα μακροοικονομικά και δημοσιονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), τα οποία καλύπτουν έως το Α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους.³
- (γ) Τις προβλέψεις της Ετήσιας Έκθεσης Προόδου 2025 (ΕΕΠ 2025), του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025 (ΚΠ 2025), καθώς και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού-Διαρθρωτικού Σχεδίου 2025-2028 (ΜΔΣ 2025-2028).^{4,5,6}
- (δ) Τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Μάιος 2025), καθώς και προβλέψεις άλλων διεθνών και εθνικών φορέων για την εξέλιξη των βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας.⁷
- (ε) Τις προβλέψεις για την εξέλιξη του ΑΕΠ με βάση τα οικονομετρικά υποδείγματα του ΕΔΣ.

Μακροοικονομικές προβλέψεις

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών, στις οποίες βασίζεται το ΠΚΠ 2026 για τον ρυθμό μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ το 2025 (2,2%), ευθυγραμμίζονται με αυτές του ΕΔΣ (βλ. Διάγραμμα 1). Το ΕΔΣ προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,2% για το τρέχον έτος, με βασικούς μοχλούς ανάπτυξης την ισχυρή επενδυτική δραστηριότητα από προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, καθώς και τη σταθερή δυναμική της ιδιωτικής κατανάλωσης, η οποία ενισχύεται από τις ευνοϊκές εξελίξεις στην απασχόληση και την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος.

¹ Η μεταφορά της Οδηγίας του Συμβουλίου (ΕΕ) 2024/1265 της 29ης Απριλίου 2024, με την οποία τροποποιείται η Οδηγία 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΟJ L, 2024/1265, 30.4.2024), πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2025 με το Ν.5217/2025.

² Λεπτομερής ανάλυση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων της ελληνικής οικονομίας με επιμέρους στοιχεία τεκμηρίωσης της παρούσας γνώμης θα περιληφθεί στην προσεχή εξαμηνιαία Έκθεση του ΕΔΣ.

³ Ελληνική Στατιστική Αρχή, δελτία τύπου, [Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί 2° Τρίμηνο 2025 \(6/9/2025\)](#), και [Τριμηνιαίοι μη χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί Γενικής Κυβέρνησης 1° Τρίμηνο 2025 \(21/7/2025\)](#).

⁴ Ετήσια Έκθεση Προόδου 2025, Ελλάδα (στα αγγλικά)

⁵ Κρατικός Προϋπολογισμός 2025 – Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

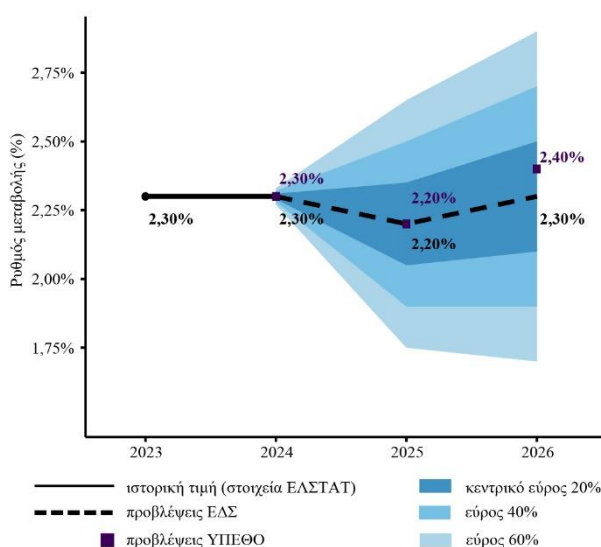
⁶ Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025-2028.

⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εαρινές προβλέψεις 2025

Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρόβλεψη του ΕΔΣ για το 2025 έχει αναθεωρηθεί προς τα κάτω, σε σχέση με την εξαμηνιαία Έκθεση (2,35%, Ιούλιος 2025), όπως και η αντίστοιχη πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών, αντανakλώντας την αυξημένη επιφυλακτικότητα λόγω εξωτερικών αβεβαιοτήτων και πληθωριστικών πιέσεων (βλ. Διάγραμμα 2). Η αναθεώρηση οφείλεται κυρίως στις ανησυχίες σχετικά με τις ενδεχόμενες επιπτώσεις από αλλαγές στην δασμολογική πολιτική, στην επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας στην ευρωζώνη, η οποία ενδέχεται να επηρεάσει τις ελληνικές εξαγωγές και ευρύτερα την ελληνική οικονομία, καθώς και στα ασθενέστερα του αναμενομένου στοιχεία του Β' τριμήνου 2025 για την εξέλιξη του ΑΕΠ (1,7% σε ετήσια βάση). Ωστόσο, η Ελλάδα αναμένεται να διατηρήσει ρυθμό μεγέθυνσης σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της ευρωζώνης σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για το 2025 η αναμενόμενη μεγέθυνση της οικονομίας της ευρωζώνης εκτιμάται σε 0,9%, με το Α' εξάμηνο του έτους να καταγράφει ελαφρώς χαμηλότερο ρυθμό (0,7% σε ετήσια βάση).

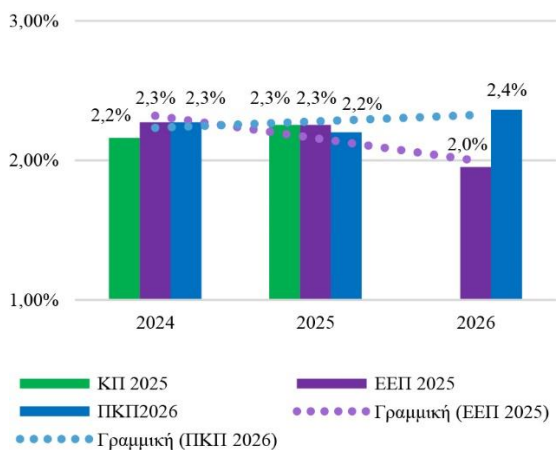
Για το 2026, το ΕΔΣ προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ 2,3%, εντός ενός πλαισίου συνεχιζόμενης γεωπολιτικής αβεβαιότητας, αλλά και των πολιτικών προβλημάτων μεγάλων οικονομιών της ευρωζώνης, με την πρόβλεψη του ΠΚΠ 2026 να διαμορφώνεται στο 2,4%, εντός του εύρους εκτιμήσεων του ΕΔΣ (βλ. Διάγραμμα 1). Το ΠΚΠ 2026 έχει αναθεωρήσει προς τα πάνω την πρόβλεψη για τον ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ το 2026, σε 2,4% από 2,0% στην ΕΕΠ 2025 (Απρίλιος 2025, βλ. Διάγραμμα 2). Η παραπάνω αναθεώρηση είναι κυρίως αποτέλεσμα της σχεδιαζόμενης αναπτυξιακού χαρακτήρα φορολογικής μεταρρύθμισης, που αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και της συνεχιζόμενης ανθεκτικότητας των επενδύσεων, με την σταθερή χρηματοδοτική στήριξη των πόρων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Όλοι οι παραπάνω παράγοντες εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν επιμέρους τομείς της οικονομίας και θα βελτιώσουν τη συνολική οικονομική προοπτική της χώρας. Ωστόσο, το ΕΔΣ αποδίδει μεγαλύτερο βάρος στους παράγοντες αβεβαιότητας, γεγονός που αντανakλάται στις πιο συγκρατημένες προβλέψεις του για την ανάπτυξη.

Διάγραμμα 1: Προβλέψεις του ΕΔΣ για τον ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ, έτη 2025 & 2026

Πηγή: Οικονομετρικά υποδείγματα πρόβλεψης του ΕΔΣ.

Διάγραμμα 2: 2024–2026, Προβλέψεις ρυθμού μεταβολής πραγματικού ΑΕΠ, ΥΠΕΘΟ

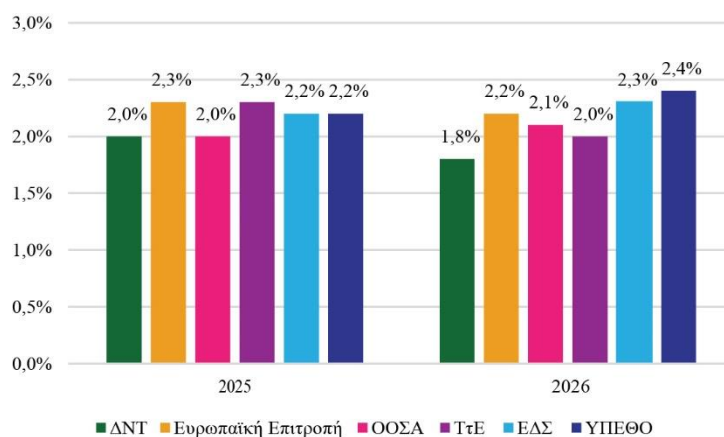
Πηγές: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ): 1. Κρατικός Προϋπολογισμός 2025 (ΚΠ, Νοέμβριος 2024), 2. Ετήσια Έκθεση Προόδου 2025 (ΕΕΠ, Απρίλιος 2025), 3. Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 (ΠΚΠ, Οκτώβριος 2025), Επεξεργασία δεδομένων από ΕΔΣ.

Οι προβλέψεις του ΠΚΠ 2026 για τον ρυθμό μεγέθυνσης υποστηρίζονται και από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις διεθνών και εγχώριων οργανισμών (βλ. Διάγραμμα 3). Για το 2025, οι περισσότεροι θεσμοί προβλέπουν ρυθμό μεγέθυνσης του ελληνικού ΑΕΠ κοντά στο 2,2%, αποτυπώνοντας θετική προοπτική για την ελληνική οικονομία, παρά τους υφιστάμενους κινδύνους. Ειδικότερα, η ΕΛΣΤΑΤ κατέγραψε ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης 2,0% για το Α΄ εξάμηνο του 2025, ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ, Ιούνιος 2025) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Εαρινές Προβλέψεις, Μάιος 2025) εμφανίζονται ελαφρώς πιο αισιόδοξες για το σύνολο του έτους, με εκτιμώμενο ρυθμό στο 2,3%, επιβεβαιώνοντας τη θετική δυναμική της οικονομίας. Αντιθέτως, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ, Απρίλιος 2025) και ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ, Μάιος 2025) προβλέπουν μεγέθυνση της τάξης του 2,0%, υπογραμμίζοντας τις ευρύτερες δημοσιονομικές προκλήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και στην αυξημένη αβεβαιότητα που περιβάλλει τη γεωπολιτική και οικονομική σταθερότητα. Συνολικά, οι εν λόγω εκτιμήσεις επιβεβαιώνουν τη σταθερή δυναμική της ελληνικής οικονομίας, στην οποία βασίζονται και οι προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες ευθυγραμμίζονται με αυτές των διεθνών οργανισμών.

Για το 2026, οι προβλεπόμενοι ρυθμοί μεγέθυνσης αντανakλούν όχι μόνο τον τρόπο με τον οποίο κάθε οργανισμός σταθμίζει τις αβεβαιότητες, όπως ευρύτερες δημοσιονομικές προκλήσεις στην Ευρώπη και εντεινόμενοι γεωπολιτικοί κίνδυνοι, καθώς και το ότι η ενσωμάτωση πιο πρόσφατων δεδομένων ενδέχεται να οδηγήσει σε αναθεώρηση των εκτιμήσεων. Πιο συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Μάιος 2025) προβλέπει ρυθμό μεγέθυνσης 2,2%, ο ΟΟΣΑ (Ιούνιος 2025) εκτιμά 2,1%, ενώ η ΤτΕ (Ιούνιος 2025) προβλέπει 2,0%. Το ΔΝΤ (Απρίλιος 2025) παραμένει πιο συγκρατημένο, προβλέποντας ρυθμό μεγέθυνσης μόλις 1,8%.

Συνολικά, η σύγκλιση των προβλέψεων υποδηλώνει ότι η οικονομική μεγέθυνση της Ελλάδας παραμένει ισχυρή, αν και ελαφρώς συγκρατημένη για το 2025 σε σύγκριση με προηγούμενες, πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις. Για το 2026 διαφαίνεται θετική αναπτυξιακή προοπτική, η οποία όμως διαμορφώνεται σε ένα περιβάλλον αυξημένων γεωπολιτικών εντάσεων, μεταβλητότητας στις διεθνείς αγορές και ευρύτερων δημοσιονομικών προκλήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Διάγραμμα 3: 2025 και 2026, Σύγκριση εκτιμήσεων ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ, ετήσια βάση

Πηγές: 1.ΔΝΤ, World Economic Outlook (Απρίλιος 2025), 2. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Economic Forecast (Μάιος 2025), 3. ΟΟΣΑ, Economic Outlook, Vol. 2025, No 117 (Μάιος 2025), 4. Τράπεζα της Ελλάδος, Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής 2024-2025 (Ιούνιος 2025), 5. ΕΛΣ (Οκτώβριος 2025), 6. ΥΠΕΘΟ (Οκτώβριος 2025).

Σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο βασίζεται το ΠΚΠ 2026, οι βασικοί μοχλοί ανάπτυξης, για τα έτη 2025 και 2026, είναι η αύξηση των επενδύσεων σε συνδυασμό με τη διατήρηση

της θετικής δυναμικής της ιδιωτικής κατανάλωσης. Υποστηρίζονται από τις φορολογικές ελαφρύνσεις που επιφέρει η πρόσφατη φορολογική μεταρρύθμιση, παράλληλα, με την καθοριστική συμβολή των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), καθώς και τις ευνοϊκές συνθήκες στην αγορά εργασίας.

Πιο αναλυτικά, η ιδιωτική κατανάλωση, παρά την ετήσια μεταβολή της τάξης του 1,5% κατά το Α' εξάμηνο του 2025, αναμένεται να διατηρήσει τη δυναμική της πορεία, με εκτιμώμενους ρυθμούς αύξησης 1,9% για το 2025 και 1,7% για το 2026 (βλ. Πίνακα 1). Δεδομένου ότι η ιδιωτική κατανάλωση αποτελεί τον παράγοντα με τη μεγαλύτερη θετική συμβολή στην συνολική οικονομική μεγέθυνση, η εξέλιξη αυτή ενδέχεται να αιτιολογεί και τις πρόσφατες αναθεωρήσεις στους συνολικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Επιπλέον, η δημόσια κατανάλωση κατά το Α' εξάμηνο του 2025 κυμάνθηκε σε επίπεδα αντίστοιχα με εκείνα του 2024, και προβλέπεται αύξηση κατά 1,4% για το 2025 και 0,7% για το 2026 σε ετήσια βάση, κυρίως ως αποτέλεσμα των δημοσιονομικών πρωτοβουλιών που έχουν ήδη αναγγελθεί.

Ταυτόχρονα, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου κατέγραψε αύξηση κατά 2,1% το Α' εξάμηνο του 2025, ενώ προβλέπεται αύξηση κατά 5,7% για το σύνολο του έτους, και 10,2% για το 2026. Οι επενδύσεις σε πάγιο κεφάλαιο (όπως μηχανολογικός εξοπλισμός και υποδομές) έχουν ιδιαίτερη σημασία, καθώς ενισχύουν τη μακροπρόθεσμη παραγωγική δυναμική της χώρας. Μέχρι τον Ιούνιο του 2025, το συνολικό ύψος των επιχορηγήσεων και δανείων που έχουν εκταμιευθεί προς την ελληνική οικονομία στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ανέρχεται σε 21,34 δισ. ευρώ από τα συνολικά 35,95 δισ. ευρώ (15,96% του ΑΕΠ).⁸ Αξίζει να σημειωθεί ότι η διατήρηση υψηλού ρυθμού απορρόφησης των πόρων του Μηχανισμού είναι κρίσιμη, ενώ παράλληλα απαιτείται προσεκτική αξιολόγηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων, προκειμένου να εκτιμηθεί η αποδοτικότητά τους και ο πολλαπλασιαστικός τους αντίκτυπος στην οικονομία. Σε κάθε περίπτωση, το επίπεδο των επενδύσεων διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη του νέου μακροοικονομικού σεναρίου, με ιδιαίτερη έμφαση στα έργα που χρηματοδοτούνται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να μειωθεί το 2025, αλλά να διευρυνθεί εκ νέου το 2026, αντανακλώντας τις αναμενόμενες πιέσεις από αυξημένες εισαγωγές, κυρίως λόγω της εντονότερης επενδυτικής δραστηριότητας. Παρά τη μικρή βελτίωση που παρατηρήθηκε κατά το Α' εξάμηνο του 2025, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών παραμένει διαρθρωτικό ζήτημα για την ελληνική οικονομία.

Πίνακας 1: Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη (% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές 2020)

	Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2026		Α' Εξάμηνο 2025
	2025	2026	2025
Έτη	2025	2026	2025
ΑΕΠ	2,2%	2,4%	2,0%
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,9%	1,7%	1,5%
Δημόσια Κατανάλωση	1,4%	0,7%	0,2%
Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου	5,7%	10,2%	2,1%
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	2,2%	4,5%	2,2%
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	0,9%	4,6%	-0,6%

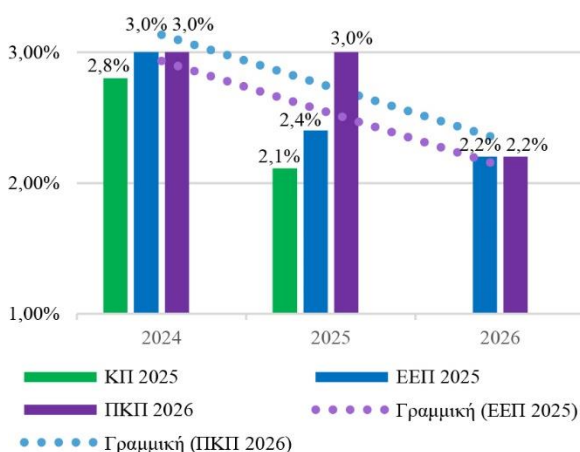
Πηγές: ΥΠΕΘΟ, ΕΛΣΤΑΤ, υπολογισμοί ΕΔΣ.

⁸ EC, [Recovery and Resilience Scoreboard](#).

Η βασική υπόθεση στην οποία στηρίζονται οι προβλέψεις του ΠΚΠ 2026 αφορά στην σταδιακή αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, στόχο το 2,0% της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Στο ΠΚΠ 2026, ο πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, ΕνΔΤΚ) για το 2025 προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 3,0% (βλ. Διάγραμμα 4). Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο μέσος πληθωρισμός διατηρήθηκε στο 3,2% κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2025, ενώ ήταν 3,0% στο αντίστοιχο οκτάμηνο του 2024. Τα τελευταία δύο έτη, ο πληθωρισμός στην Ελλάδα παραμένει κατά μέσο όρο περίπου στο 3%, χωρίς να εμφανίζει σαφή καθοδική τάση προς τον στόχο της ΕΚΤ για 2%. Για το 2026, ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί, φτάνοντας στο 2,2%, χαμηλότερα από την εκτίμηση του Απριλίου 2025 (2,4%).

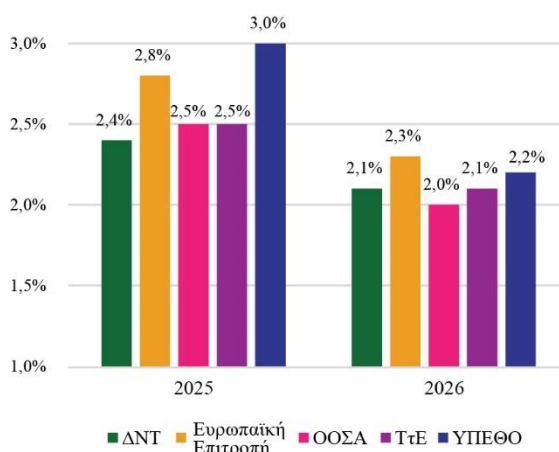
Οι προβλέψεις αυτές του ΠΚΠ 2026 για τον πληθωρισμό συνάδουν με τις εκτιμήσεις διεθνών οργανισμών, οι οποίες κυμαίνονται μεταξύ 2,4% και 2,8% για το 2025, και μεταξύ 2,0% και 2,3% για το 2026 (βλ. Διάγραμμα 5). Ωστόσο, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ευρωζώνης, η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει πληθωριστικές πιέσεις (2,8% για το 2025, και 2,3% για το 2026, έναντι του μέσου όρου της ευρωζώνης που προβλέπεται 2,1% και 1,7% αντίστοιχα, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μάιος 2025). Παραμένει η πρόκληση αντιμετώπισης πιθανής επίμονης διατήρησης υψηλών ρυθμών πληθωρισμού στην Ελλάδα σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς εταίρους.

Διάγραμμα 4: 2024-2026, Προβλέψεις πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ), ΥΠΕΘΟ

Πηγές: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ): 1. Κρατικός Προϋπολογισμός 2025 (ΚΠ, Νοέμβριος 2024), 2. Ετήσια Έκθεση Προόδου (ΕΕΠ, Απρίλιος 2025), 3. Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 (ΠΚΠ, Οκτώβριος 2025), Επεξεργασία δεδομένων από ΕΔΣ.

Διάγραμμα 5: 2025 & 2026, Προβλέψεις πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ), ΥΠΕΘΟ και Διεθνείς-Εγχώριοι Οργανισμοί

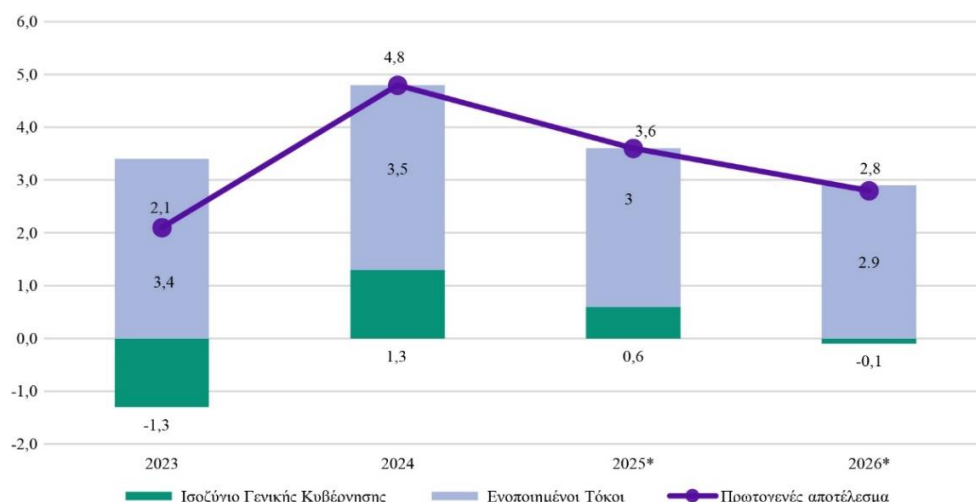
Πηγές: 1. ΔΝΤ, World Economic Outlook (Απρίλιος 2025), 2. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Economic Forecast (Μάιος 2025), 3. ΟΟΣΑ, Economic Outlook, Vol.117 (Μάιος 2025), 4. Τράπεζα της Ελλάδος, Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής 2024-2025 (Ιούνιος 2025), 5. ΥΠΕΘΟ (Οκτώβριος 2025), Επεξεργασία δεδομένων από ΕΔΣ.

Δημοσιονομικές προβλέψεις

Σύμφωνα με το ΠΚΠ 2026, προβλέπεται η συνέχιση της επίτευξης πρωτογενών πλεονασμάτων, τα οποία εκτιμώνται στο 3,6% του ΑΕΠ για το έτος 2025 και στο 2,8% του ΑΕΠ για το 2026 (βλ. Διάγραμμα 6). Παράλληλα, το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης αναμένεται να διαμορφωθεί πλεονασματικό το 2025 (0,6% του ΑΕΠ), και οριακά ελλειμματικό το 2026 (-0,1% του ΑΕΠ), σύμφωνα με το σενάριο βάσης. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην προβλεπόμενη σταθερή αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας, με ρυθμούς άνω του 2%, καθώς και στην

αναμενόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων σε συνδυασμό με τη συγκρατημένη εξέλιξη των δημοσίων δαπανών.

Διάγραμμα 6: Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης 2023-2026 (% ΑΕΠ)

Πηγή: Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2026, ΥΠΕΘΟ, Οκτώβριος 2025.

*Το έτος 2025 αφορά εκτίμηση και το 2026 πρόβλεψη.

Για το 2025, το ΠΚΠ 2026 προχωρά σε αναθεώρηση του στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος στο 3,6% του ΑΕΠ, έναντι 2,4% του ΑΕΠ που είχε προβλεφθεί στην Εισηγητική Έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού 2025. Η επίτευξη του αναθεωρημένου στόχου κρίνεται εφικτή, με βάση τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα δεδομένα. Ειδικότερα, τα διαθέσιμα στοιχεία των Δελτίων της Γενικής Κυβέρνησης, για το επτάμηνο Ιανουαρίου – Ιουλίου 2025, δείχνουν ότι έχει ήδη καταγραφεί πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 9,1 δισ. ευρώ, ή 3,70% του ΑΕΠ (σε ταμειακή βάση, βλ. Πίνακα 2). Η βελτίωση αυτή αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων κατά 5,9 δισ. ευρώ (9,9%), προερχόμενη τόσο από φορολογικά έσοδα, όσο και από ασφαλιστικές εισφορές, ενώ οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 3,1 δισ. ευρώ (5,8%) σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Υπό την προϋπόθεση ότι δε θα προκύψουν έκτακτες δημοσιονομικές πιέσεις (όπως πρόστιμα, δικαστικές αποζημιώσεις ή γεωπολιτική αστάθεια), και ότι θα διατηρηθεί η δημοσιονομική σύνεση, η επίτευξη του αναθεωρημένου στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 3,6% του ΑΕΠ παραμένει εφικτή, αν και απαιτείται αυξημένη προσήλωση στην υλοποίηση του προϋπολογισμού.

Πίνακας 2: Εκτέλεση προϋπολογισμού σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης (εκατ. ευρώ*), Ιαν.- Ιούλ. 2025

	Ιαν.-Ιουλ. 2024	Ιαν.-Ιουλ. 2025	Δ 2024-2025	% Δ 2024-2025
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)
A. Έσοδα	59.745	65.671	5.926	9,9%
B. Δαπάνες	53.774	56.872	3.098	5,8%
Γ. Καθαρή απόκτηση μη χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων	5.543	4.438	-1.105	-19,9%
Ισοζύγιο (A-B-Γ)	428	4.361	3.933	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ %	0,2%	1,8%		
Πρωτογενές αποτέλεσμα	5.261	9.147	3.886	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ %	2,2%	3,7%		
ΑΕΠ	237.573	247.514		

Πηγή: Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης Ιούλιος 2025, ΥΠΕΘΟ. *Στοιχεία σε ταμειακή βάση

Οι εκτιμήσεις του ΥΠΕΘΟ, για τα δημοσιονομικά αποτελέσματα, ευθυγραμμίζονται με εκείνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άλλων διεθνών οργανισμών (βλ. Πίνακα 3). Η Επιτροπή, στις εαρινές της προβλέψεις, εμφανίζεται ελαφρώς πιο αισιόδοξη, εκτιμώντας για το 2025 πρωτογενές πλεόνασμα 3,8% του ΑΕΠ, και πλεονασματικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης 0,7% του ΑΕΠ, ενώ για το 2026 προβλέπει περαιτέρω ενίσχυση στο 4,4% και 1,4% του ΑΕΠ, αντίστοιχα. Το ΔΝΤ (Απρίλιος 2025) υιοθετεί πιο συντηρητική στάση, προβλέποντας πρωτογενές πλεόνασμα 2,5% και έλλειμμα στο ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης 0,5% για το 2025, και για το 2026 2,4% και 0,6%, αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη την κορύφωση των επενδύσεων μέσω του «Ελλάδα 2.0». Ο ΟΟΣΑ (Ιούνιος 2025), τέλος, υιοθετεί πιο συγκρατημένες προβλέψεις, εκτιμώντας πρωτογενή πλεονάσματα 2,1% και 2,2% του ΑΕΠ για τα έτη 2025 και 2026 αντίστοιχα, με ισοσκελισμένο ή οριακά ελλειμματικό ισοζύγιο, επισημαίνοντας παράλληλα μεσοπρόθεσμους κινδύνους, όπως η μείωση ευρωπαϊκών πόρων, οι δημογραφικές προκλήσεις και οι φυσικές καταστροφές.

Πίνακας 3. Προβλέψεις ισοζυγίου Γενικής Κυβέρνησης και πρωτογενούς αποτελέσματος (% ΑΕΠ), ΥΠΕΘΟ και Διεθνείς Οργανισμοί

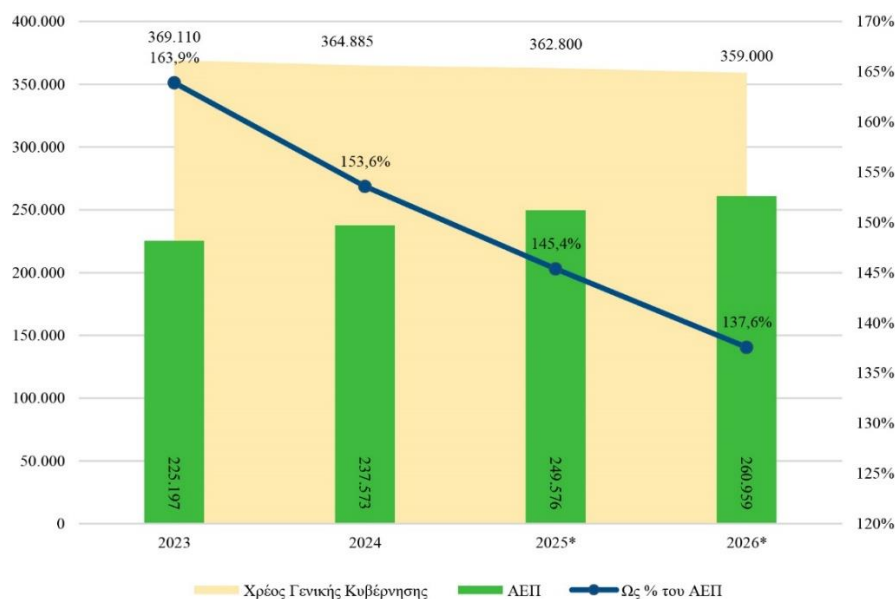
		Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης		Πρωτογενές αποτέλεσμα	
		2025	2026	2025	2026
ΔΝΤ	Απρίλιος 2025	-0,5%	-0,6%	2,5%	2,4%
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Μάιος 2025	0,7%	1,4%	3,8%	4,4%
ΟΟΣΑ	Ιούνιος 2025	0,0%	-0,2%	2,1%	2,2%
ΥΠΕΘΟ	Οκτώβριος 2025	0,6%	-0,1%	3,6%	2,8%

Πηγές: 1. IMF, World Economic Outlook Database (Απρίλιος 2025), 2. European Commission, European Economic Forecast (Μάιος 2025), 3. OECD Economic Outlook, No 117 (Μάιος 2025), και 4. Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2026, ΥΠΕΘΟ, (Οκτώβριος 2025).

Σύμφωνα με το ΠΚΠ 2026, το ύψος του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ για το 2025 αναμένεται να διαμορφωθεί στο 145,3%, καταγράφοντας μείωση κατά 8,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2024 (βλ. Διάγραμμα 7). Η αποκλιμάκωση αυτή εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί και το 2026, με το χρέος να υποχωρεί περαιτέρω κατά 7,8 ποσοστιαίες μονάδες και να διαμορφώνεται στο 137,6% του ΑΕΠ. Αν οι προβλέψεις αυτές επαληθευτούν, το δημόσιο χρέος της χώρας, για πρώτη φορά μετά από 15 χρόνια, αναμένεται να υποχωρήσει κάτω από το όριο του 140% του ΑΕΠ, ένα ορόσημο με ιδιαίτερο συμβολισμό για τη μακροχρόνια προσπάθεια δημοσιονομικής σταθεροποίησης.

Οι βασικοί παράγοντες, που συμβάλλουν σε αυτή τη δυναμική μείωση του χρέους, είναι η διατήρηση υψηλών ρυθμών ονομαστικής οικονομικής ανάπτυξης και η ενίσχυση του πρωτογενούς πλεονάσματος. Τα επόμενα χρόνια, αναμένεται να μειωθεί η επίδραση του παράγοντα της διαφοράς μεταξύ έμμεσου επιτοκίου δανεισμού και ρυθμού ονομαστικής μεγέθυνσης, με τον ρόλο του πρωτογενούς πλεονάσματος να αποκτά μεγαλύτερη σημασία στην μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Παρά τη σημαντική αποκλιμάκωση, η διατήρηση υψηλού επιπέδου δημόσιου χρέους καθιστά αναγκαία τη συνεχή παρακολούθηση και δημοσιονομική εγρήγορση, καθώς το χρέος εξακολουθεί να υπερβαίνει κατά πολύ το όριο του 60% του ΑΕΠ που προβλέπεται από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) της ΕΕ.

Διάγραμμα 7: Δημόσιο χρέος Γενικής Κυβέρνησης

Πηγή: Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2025, ΥΠΕΘΟ.

*Το έτος 2025 αφορά εκτίμηση, και το 2026 πρόβλεψη.

Συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανόνες

Οι γενικές αρχές που διέπουν τον δημοσιονομικό σχεδιασμό, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Ν. 4270/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και με βάση το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2024, εστιάζουν στην διατήρηση του ρυθμού αύξησης των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης σε επίπεδα που διασφαλίζουν, αφενός, τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και, αφετέρου, τη διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3% του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, καθώς και στην διαμόρφωση της δημοσιονομικής θέσης του πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης σε πλεονασματικό επίπεδο.^{9, 10}

Σύμφωνα με το ΠΚΠ 2026, εκτιμάται ότι η ετήσια αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης για το 2025 θα είναι 4,4% και για το 2026 5,8%, ποσοστά τα οποία υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που έχει καθοριστεί στο ΜΔΣ 2025–2028 του 3,7% και 3,6%, αντίστοιχα. Παρά τη διαφορά αυτή, οι εκτιμήσεις είναι συμβατές με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο, καθώς η πραγματική μεταβολή που καταγράφηκε το 2024 ήταν -0,4% του ΑΕΠ, δηλαδή χαμηλότερη από το προβλεπόμενο όριο, δημιουργώντας έτσι δημοσιονομικό περιθώριο για υψηλότερες δαπάνες την περίοδο 2025–2026. Η απόκλιση αυτή αποδίδεται κυρίως στην μεγαλύτερη του αναμενόμενου επίδραση των προσωρινών

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024), Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024) και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024).

¹⁰ Στο πλαίσιο του Κανόνα Καθαρών Δαπανών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 36 Ν.4270/2014, η ποσοστιαία μεταβολή των καθαρών δαπανών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, σχετικά με την έγκριση του Εθνικού Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού και Διαρθρωτικού Σχεδίου.

μέτρων ενεργητικής δημοσιονομικής πολιτικής. Σύμφωνα με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο, επιτρέπεται ετήσια απόκλιση της τάξεως των 0,3 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ (περίπου 0,7 δισ. ευρώ), παρέχοντας επιπλέον ευελιξία.¹¹ Τέλος, η εθνική ρήτρα διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, παρέχει μια επιπλέον δυνατότητα απόκλισης από την εγκεκριμένη πορεία των καθαρών δαπανών.¹² Συγκεκριμένα, οι αμυντικές δαπάνες εκτιμώνται αυξημένες κατά περίπου 0,1% του ΑΕΠ για το έτος 2025, και 0,3% του ΑΕΠ για το 2026 σε σύγκριση με το έτος βάσης 2024. Σημειώνεται επίσης, ότι η προβλεπόμενη σωρευτική αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών εναρμονίζεται με τα όρια του 6,5% και 10,3% του ΑΕΠ για το 2025 και το 2026 αντίστοιχα, όπως καθορίστηκαν στο ΜΔΣ 2025–2028, παραμένοντας εντός των ορίων.

Επιπλέον, διασφαλίζεται και για τα δύο έτη η τήρηση της τιμής αναφοράς του 3% του ΑΕΠ για το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα 0,6% του ΑΕΠ το 2025, και σε οριακό έλλειμμα -0,1% του ΑΕΠ το 2026. Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης διαμορφώνεται πλεονασματικό και για τα δύο έτη, σε πλήρη συμμόρφωση με τον εθνικό αριθμητικό δημοσιονομικό κανόνα. Τέλος, η δυναμική του δημόσιου χρέους, αποτυπώνεται στην σταθερή και σημαντική αποκλιμάκωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ, με μείωση κατά 8,2 ποσοστιαίες μονάδες το 2025, και 7,8 ποσοστιαίες μονάδες το 2026. Η πορεία αυτή υπερβαίνει τις προβλέψεις του ΜΔΣ 2025–2028, καταδεικνύοντας την ενισχυμένη ανθεκτικότητα και τη θετική προοπτική της ελληνικής οικονομίας.

Κίνδυνοι – Αβεβαιότητες

Το 2026, η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει αρκετές αβεβαιότητες που θα μπορούσαν να συγκρατήσουν την αναπτυξιακή της δυναμική. Οι εξωτερικοί κίνδυνοι, όπως οι γεωπολιτικές εντάσεις, οι συγκρούσεις και οι ασταθείς οικονομικές εξελίξεις στην Ευρώπη, ιδίως σε χώρες με δημοσιονομικά προβλήματα και πολιτική αστάθεια, ενδέχεται να διαταράξουν τις αγορές και να επιβαρύνουν την ανάπτυξη. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, ασθενέστερη εξωτερική ζήτηση, ιδίως αν ο τουρισμός υποαποδώσει, λόγω της αβεβαιότητας που δημιουργούν οι διεθνείς συνθήκες, θα επηρέαζε τα έσοδα, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και την ανάπτυξη.

Σε εγχώριο επίπεδο, ένα υψηλότερο διαθέσιμο εισόδημα – λόγω των ευνοϊκών φορολογικών μεταρρυθμίσεων που πρόσφατα ανακοινώθηκαν – αναμένεται να ενισχύσει περαιτέρω την κατανάλωση και να αυξήσει τη συνολική ζήτηση, αλλά η καθαρή του μακροοικονομική επίδραση θα εξαρτηθεί επίσης από τον πληθωρισμό, καθώς και από το ευρύτερο μακροοικονομικό περιβάλλον. Καθυστερήσεις ή εμπόδια στην εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση του ανταγωνισμού μπορεί να επιβραδύνουν τα οφέλη στην παραγωγικότητα, και να μειώσουν την ικανότητα της ελληνικής οικονομίας να απορροφά κραδασμούς. Επίμονες πληθωριστικές τάσεις σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες μπορεί να μειώσουν περαιτέρω την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, υπογραμμίζοντας την ανάγκη στενής παρακολούθησης της απόκλισης από τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Δυσχέρειες στην αναμενόμενη απορρόφηση των κονδυλίων του ΤΑΑ της ΕΕ θα

¹¹ Άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1467/1997: «Η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ όταν... οι αποκλίσεις που καταγράφονται στον λογαριασμό τακτοποίησης του κράτους μέλους υπερβαίνουν: α) είτε 0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ ετησίως, β) είτε 0,6 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ σωρευτικά.

¹² Άρθρο 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263: «εξαιρετικές περιστάσεις εκτός του ελέγχου του κράτους μέλους με σημαντικό αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά του, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θέτει σε κίνδυνο τη δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσοπρόθεσμα». Το ΕΔΣ έχει αναγνωρίσει ότι η σημαντική δημοσιονομική επιβάρυνση που προκύπτει από τις υφιστάμενες ή/και προγραμματισμένες αμυντικές δαπάνες πληροί τα κριτήρια μιας τέτοιας έκτακτης περίπτωσης με την [αξιολόγηση του σχετικού αιτήματος του ΥΠΕΘΟ](#).

μπορούσαν να περιορίσουν την επενδυτική δυναμική, και να καθυστερήσουν σημαντικά έργα υποδομών και πράσινης μετάβασης.

Αντίθετα, η ανάπτυξη της εθνικής αμυντικής βιομηχανίας, με αυξημένες επενδύσεις σε προμήθειες, υποδομές και τεχνολογία, μπορεί να ενισχύσει τις εγχώριες βιομηχανίες εντονότερα από το αναμενόμενο, να δημιουργήσει πολλαπλασιαστικά οφέλη στην μεταποίηση και την καινοτομία, και να προσελκύσει στρατηγικές διεθνείς συνεργασίες. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η συνεχής μείωση του πληθωρισμού περιορίζει αυξητικές προοπτικές στα επιτόκια, δημιουργώντας περαιτέρω μακροοικονομικά οφέλη. Ο συνδυασμός ισχυρής απορρόφησης των κονδυλίων της ΕΕ, ο ανθεκτικός τουρισμός η βελτιωμένη επενδυτική εμπιστοσύνη, ενισχυμένη από το αναβαθμισμένο πιστωτικό προφίλ της Ελλάδας και τη δημοσιονομική ισορροπία, εγγυώνται την πορεία ανάπτυξης της χώρας.

Με βάση τα παραπάνω, το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο υιοθετεί τις μακροοικονομικές προβλέψεις που βασίζεται το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026. Το ΕΔΣ αξιολόγησε τις δημοσιονομικές προβλέψεις και διαπίστωσε τη συμμόρφωση με τους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.

Εκ μέρους του ΔΣ του ΕΔΣ

Η Πρόεδρος

Αναστασία Μιαούλη

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

